

Március 3.

dr. Páldy Anna
paldy.anna@oki.antsz.hu

Az Aphekom projekt eredménye új dimenziókat nyitott az európai országokban mért légszennyezés egészségi és gazdasági hatásainak megítélésében

A kutatás eredményei igazolták, hogy a várható élettartam és a pénzügyi előnyök jelentősen növekednek akkor, ha az európai városokban tovább csökken a szálló por koncentráció. Az eredmények bizonyították, hogy jelentősen nő a levegőszennyezés rovására írható teljes betegségteher azok számára, akik a forgalmas utak közelében laknak, és hangsúlyozzák azt, hogy a nagy forgalmú utak környékén a levegőszennyezés csökkentéséből eredő haszon túlmutat a hatályos EU szabályozás által elérhető eredményeken.

Budapest, Magyarország, Március 3 – a Francia Országos Közegészségügyi Intézet (InVS) által koordinált Aphekom projekt március 2-án közzétette három éves kutatási eredményeit, amelyeket 25 európai nagyváros légszennyezettségének egészségi hatás elemzése terén ért el 60 tudós közreműködésével. A Budapestre vonatkozó elemzéseket az Országos Környezetegészségügyi Intézet koordinálta.

Az Aphekom projekt által végzett elemzés különösen fontos most, mivel néhány Európai Unió tagország túllépi a 2005-ben megállapított, a szálló por szennyezettségre vonatkozó kötelező határértékeket. Fontosak az eredmények abból a szempontból is, hogy az EU és a nemzeti hatóságok felkészültek a jelenlegi jogszabályok alkalmazására, továbbá ezeknek 2013-ban esedékes felülvizsgálatára.

A projekt által közzétett új információk és számítási módszerek hathatós segítséget nyújtanak a döntéshozóknak, hogy hatásosabb európai, nemzeti és helyi szakmapolitikát alakítsanak ki, az egészségügyi szakembereknek, hogy jobb tanácsokat adhassanak a sérülékeny lakosságcsoportoknak, végezetül a lakosságnak, hogy jobban védhessék egészségüket.

A hagyományos környezetegészségügyi hatásbecslési módszerekkel az Aphekom („A levegőszennyezés egészségi hatásaival kapcsolatos ismeretek bővítése, a kommunikáció javítása Európában”) elnevezésű projekt kimutatta, hogy a 2,5 mikrométer átmérőjű finom por részecskék (PM2.5) éves átlagkoncentrációjának lecsökkentése 10 mikrogramm/köbméterre (Az Egészségügyi Világszervezet /WHO/ éves levegőminőség ajánlása) 25 európai nagyvárosban 22 hónappal tudná megnövelni a 30 éves és idősebb lakosság várható élettartamát. Kimutatták továbbá, hogy a WHO ezen ajánlásának betartása révén az egészségügyi-közgazdasági nyereség 31,5 milliárd € lenne évente, ami magában foglalja az egészségügyi kiadások és a munkából való kiesés költségeinek megtakarításait, és olyan immateriális költségeket, mint a jól-lét, várható élettartam és életminőség.

Ugyanezt a környezetegészségügyi hatásbecslést alkalmazva az Aphekom projekt vizsgálta az üzemanyagok kén tartalmának csökkentésére irányuló Európai Unió szabályozás hatását is. Nemcsak a levegő kéndioxid tartalmának hosszantartó csökkenését mutatták ki 20 városban, hanem ebből következően 2200 korai halálozás megelőzését is, ami 192 millió € nyereséget jelent.

Új környezetegészségügyi hatásbecslési módszereket alkalmazva, az előbbi eredményektől függetlenül kimutatták a forgalmas utak mentén lakók körében a légszennyezettség hosszú távú hatását a krónikus betegségek kialakulására, ami jelentősen növelte Európában a légszennyezéssel kapcsolatos betegségterhet.

10 európai városban végzett számítások azt mutatták, hogy a forgalmas utak mentén élők körében a légszennyezettség a gyermekkori asztmás esetek 15 százalékáért felelős, és hasonló vagy még nagyobb arányban felelős a 65 év felettek körében egyes idült betegségek kialakulásáért, mint a szívkoszorúér betegségért és az idült alsólégúti betegségekért.

A vizsgált városokban a gyermekekre és a 65 év felettiekre vonatkozóan a gazdasági teher eléri évente a 300 millió eurót.

Ezek a fontos eredmények aláhúzzák a hatékony Európai Unió levegőminőséggel kapcsolatos szakmai politika kialakításának és alkalmazásának, továbbá folyamatos betartásának egészségügyi és gazdasági előnyeit. Ezen túlmenően rámutattak a forgalmas utakra vonatkozó levegőminőség szabályozásának előnyeire is.

Végezetül – egyéb, a „stakeholderek” igényeit szolgáló munka mellett, az Aphekom projekt kifejlesztett egy döntéshozatali támogató eszközt, ami segíti a tudósokat, politikusokat és más érintetteket, hogy hatásosan tudják megvitatni nézeteiket, fenntartásaikat a környezetegészségügyi hatásbecslés számítási módszereivel kapcsolatos bizonytalanságokat illetően, megkönnyíti a levegőszennyezéssel és egyéb környezetegészségügyi problémával kapcsolatos döntéshozatali.

Összeállítottak egy rövid kérdőívet is, amellyel meg tudják határozni a stakeholderek információs igényeit. Ez a kérdőív megtalálható a weboldalon.

Az Aphekom projekt 2008. június – 2011. március között futott az Európai Bizottság Népegészségügyi Akcióprogramja keretében (2003-2008), szerződésszám: No. 2007105; valamint a résztvevő országos és helyi intézmények támogatásával.

További információk a projektről, a módszerekről és az eredményről a www.aphekom.org honlapon található.